

Aktuellt

Startseminarium för den fria bildningens utvecklingsprogram 27.8

Bildningsforum ordnar tillsammans med Finlands folkhögskolförening ett startseminarium för den fria bildningens utvecklingsprogram **27.8 vid Helsingfors arbis**. Det är **viktigt att alla rektorer** inom den fria bildningen **deltar** för att bli informerade om och för att aktivt delta i den process kring utvecklingsprogrammet som kör igång med rask takt från och med inkommande höst. Seminariet är gratis för deltagarna. **Anmälan** per e-post eller telefon till Ulrica Taylor, ulrica.taylor@bildningsforum.fi tel. 044-3531813 **senast 17.8**.

Seminarieprogram:

<http://bildningsforum.huset.fi/files/Startseminarium.pdf>

Kom ihåg också att senast 17.8 skicka in svaren för kartläggningen av er verksamhets nuläge och utvecklingsbehov.

Åtgärdsprogrammet och utvecklingsplanens kap. 4-5 finns nu på svenska på Bildningsforums webbsida.

http://www.bildningsforum.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-1139.html

Responsseminarium 21.8

Rådet för utbildningsutvärdering anordnar den 21.8 ett responsseminarium om **resultatet av utvärderingen av undervisningspersonalens kompetens, behörighet och arbetsförhållanden inom det fria bildningsarbetet**. Seminariet hålls i Helsingfors vid Helsingfors svenska arbetarinstitut, Dagmarsgatan 3. Seminariet är finskspråkigt, men vid grupparbete kan de svenskspråkiga deltagarna samlas kring den finlandssvenska delen av utvärderingen. För de svenska arrangemangen bedes deltagarna förhandsanmäla sig under adress [gunnel.knubb-manninen\(at\)eval.jyu.fi](mailto:gunnel.knubb-manninen(at)eval.jyu.fi) före den 14.8.

Seminariet hålls i Helsingfors vid Helsingfors svenska arbetarinstitut, Dagmarsgatan 3.

Seminarieprogram:

9.00 – 9.30 Aamukahvi

9.30. – 12.00 Avauspuheenvuoro: johtaja Marita Savola, Opetusministeriö

Arviointiraportin tulosten esittely, KT Jyrki Jokinen / pääsuunnittelija Heikki Silvennoinen (tauko)

Osanottajien työskentely ryhmissä/palautteet

12.00 – 12.45 Lounas

12.45 - 15.00 Arviointiryhmän arvottavat linjaukset ja kehittämissuositukset, opetusneuvos Pentti Silvennoinen

(tauko)

Osanottajien työskentely ryhmissä/palautteet

15.00 Tilaisuuden päättäminen, informaatio jatkosta

Rådet för livslångt lärande tillsatt

Undervisningsministeriet tillsatte 25.6 rådet för livslångt lärande, som ett sakkunnigorgan som behandlar frågor som gäller samverkan mellan utbildning och arbetsliv, förutsättningarna för livslångt lärande och utvecklingen av utbildningspolitiken.

Bildningsforum representeras i rådet av: *Björn Wallén*, rektor vid Svenska studiecentralen och hans suppleant *Gunborg Gayer*, rektor vid Helsingfors arbis.

Läs mera om rådet på UvMs webbsidor:

http://www.minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2009/05/Elinikaisen_oppimisen_neuvosto.html?lang=sv

Nyskapande kurser för handikappade och utvecklingsstörda efterlyses!!

Bildningsforum har fått understöd av Undervisningsministeriet för att utveckla nya typer av kurser för handikappade och utvecklingsstörda. Detta gäller alltså både medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentralen och sommaruni. **Ni har möjlighet att få understöd** för både planering och utförande från Bildningsforum. Kursen kan infalla endera våren eller hösten 2010. Vi ser gärna att ni samarbetar med någon lokal handikapporganisation. Vi ser gärna att idén är nyskapande och att kursen är baserad på verkliga behov. Skicka in era planer under hösten så väljer vi ut vilka pilotprojekt som får bidrag. Kursidéerna inlämnas till ulrica.taylor@bildningsforum.fi senast **30.10 2009**.

Tessa Turtonen jobbar deltid för FAMI/Bildningsforum

Fr.o.m. 11.8 och ett år framöver arbetar *Tessa Turtonen* på 50% för FAMI och Bildningsforum vid sidan av sitt jobb som ekologirådgivare vid Marthaförbundet. Hon jobbar dels med kanslisysslor dels som projektkoordinator för diverse projekt. Inom projektet Balansakten erbjuder hon stöd till de medborgarinstitut och folkhögskolor som vill ha hjälp med att utveckla sin verksamhet inom området hållbar utveckling. Ta gärna kontakt med Tessa om ni vill att hon kommer på besök och diskuterar med er.

Tessas kontaktuppgifter:

e-post: tessa@fami.fi

tel: 044-735 4975

Statsbudgeten 2010

Förslaget till statsbudget 2010 finns nu till påseende. För fria bildningens del ser förslaget överlag positivt ut. Anslaget för utvecklingsunderstöd och understöd för studiesedlar höjs med 6 milj. till 10 640 000 €. Antalet till statsandel berättigade undervisningstimmar höjs för medborgarinstitutens del ca 34 000 timmar. Folkhögskolornas antal till statsandel berättigade studerandeveckor sänks dock med ca 4 000 v. För studiecentralernas del höjs antalet studiecirkeltimmar med 25 000 timmar och för övrig undervisningsverksamhet med ca 10 000 timmar. Sommaruniversitetens till statsandel berättigade timmar höjs med ca 10 00 timmar. Medeltalet på enhetspriset för medborgarinstitutens undervisningstimmar höjs från 75,12 € till 77,22 €. Också för folkhögskolornas del höjs priset från 271,39 €/studerandevecka till 278,86 €/sv. För studiecentralernas del förblir priset per studiecirkeltimme konstant på 4 € medan man priset för övriga undervisningstimmar höjs från 98,59 € till 101,34 €/h. Också sommaruniversitetens enhetspris höjs från 141,19 € till 145,15 €/undervisningstimme. Till budgeten kommer också att bifogas regeringen förslag till ny lagstiftning för den fria bildningen.

Läs hela budgeten här:

http://budjetti.vm.fi/indox/tae/2010/vm_2010.html

Statsunderstöd för utvecklandet av invandrarnas vuxenutbildning

År 2009 finansieras projekt som ansluter sig till utvecklandet av invandrarnas vuxenutbildning. Projektens resultat och slutprodukter bör gå att utnyttja av andra aktörer. Enskilda organisationers språkutbildning, kurser eller evenemang beviljas inte understöd år 2009. Om det är frågan om ett fortsättningsprojekt, ska det nya projektets tilläggsvärde motiveras i ansökan.

Ansökan i original och en kopia av ansökan skickas så att de är Utbildningsstyrelsen tillhanda **senast 31.8.2009**. Adress:

Utbildningsstyrelsen/Registraturen

PB 380

00531 HELSINGFORS.

Ytterligare information: Leena Nissilä, 040 348 7705 och Sanna Penttinen 040 348 7414

e-post: [fornamn.efternamn\(at\)oph.fi](mailto:fornamn.efternamn(at)oph.fi)

Ansökningsblanketten finns här:

http://www.oph.fi/finansiering/statsunderstod/103/statsunderstod_invandrarnas_vuxenutbildning_2

Utbildningsstyrelsen förnyade sina webbsidor

Gå och bekanta dig med Utbildningsstyrelsens nya webbsidor på <http://www.oph.fi/startsidan>

Kulturpolitisk strategi 2020

Undervisningsministeriet har nyligen utarbetat en strategi för utvecklingen av statens kulturpolitik fram till 2020. Den finns att ladda ner på UvMs webbsidor:

http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2009/Kulttuuripolitiikan_strategia_2020?lang=sv

Speciellt intressant är den del som beskriver de åtgärder som ministeriet kommer ta för att genomföra strategin. Den fria bildningen omnämns i ett stycke på sid. 30 som handlar om konsten och kulturen inom utbildningen:

Statens kulturförvaltning ska arbeta för att konst- och mediefostran samt fostran till medvetande om kulturarvet stärks i den allmänbildande utbildningen, i det fria bildningsarbetet och i fritidsverksamheten. Den grundläggande konstundervisningen ska utökas och göras mångsidigare. Utbildningen inom olika kultursektorer och utbildningens relevans med hänsyn till behovet av arbetskraft ska bedömas på nytt. Detta gäller särskilt utbildningen av kulturförmedlare.

Man ska även framdeles i det livslånga lärandet utnyttja det innehåll och den kunskap som konst- och kulturinstitutionerna producerar.

Veckan för vuxenlärande 5-11.10.2009

Målsättningen med Veckan för vuxenlärande är att inspirera nuvarande och blivande vuxenstuderande till livslångt lärande, samt att lyfta fram utbildningens betydelse för individen och samhället. I år firas Veckan för vuxenlärande med temat **Kreativitet och innovation** under perioden **5-11.10.2009**

Ge förslag på årets vuxenstuderande och årets mest utbildningsvänliga arbetsgemenskap.

Vilken vuxenstuderande anser du att förtjänar ett erkännande? Vilket företag eller vilken arbetsgemenskap tycker du att har satsat mest på utvecklandet av kunnandet och välbefinnandet hos sin personal? **Förslagen kommer att tas emot fram till 1.9.2009**

För mera information: www.aoviikko.org

Sixten Sandström ny biträdande rektor i Karleby

Fil.kand Sixten Sandström har valts till biträdande rektor för Karlebynejdens institut. Han tillträdde sin tjänst 1.8. Biträdande rektorn ansvarar för den svenskspråkiga verksamheten vid institutet.

Rektorstjänsten vid Korsholms vuxeninstitut lediganslagen

Då rektor Alice Lillas går i pension vid årsskiftet söker nu Korsholms vuxeninstitut en ny rektor som tillträder den 1.1 2010. En länk till annonsen finns på FAMIs webbsida:

http://fami.huset.fi/valkommen_till_fami/newsmod-5915-1141.html

Endast var tredje ungdom är nöjd med det ledda konst- och kulturutbudet

I en undersökning som TNS Gallup låtit genomföra för Suomen Kulttuurirahasto framgår att under hälften av de finska ungdomarna deltar i ledda fritidsaktiviteter. Undersökningen hade som syfte att undersöka 13-17-åringarnas fritidsaktiviteter. Nästan hälften av de ungdomar (44%) som inte deltog i ledda fritidsaktiviteter skulle gärna delta i den typen av verksamhet om de skulle hitta den typ av verksamhet som intresserade dem. Dessutom kunde var tredje tänka sig att börja idka en ny verksamhet om utbudet fanns på deras egen hemort. Endast var tredje (33%) av de tillfrågade var nöjda med det utbud av ledda fritidsaktiviteter som ordnas i deras närmiljö. Ungefär hälften var nöjda med de idrotts- och gymnastikutbud som ordnas lokalt. I Nyland och Södra och Västra Finland var endast var femte ungdom med utbudet inom konst och kultur.

Det nya verksamheter som ungdomarna kunde tänkas sig att börja utöva är t.ex. fotografering, hantverk (populärt bland pojkarna!) och dans för flickor. Läs mer om undersökningen:

<http://www.mtv3.fi/suomiareena2009/mediapankki.shtml/tiedotteet?916378>

Fortbildning, kurser och seminarier

OBS! Ta vara på dessa fortbildningar som är skräddarsydda för den fria bildningen!!

På spaning efter realkompetens

Torsdagen den 20.8 kl 9-15 i Helsingfors, G 18

Medverkande: konsult *Carola Lindholm*, Carolin, generalsekreterare *Jyrki Ijäs*, Finlands folkhögskolförening, *Sofie Norrlund*, Ålands landskapsregering

Varför validering? – begreppsdefinitioner. EQF, Validering i Finland

Validering och fri bildning – case från Danmark och Åland

Vilken är den fria bildningens roll i validering?

Anmälan senast 12.8 till Christina Teirfolk, tel 06-2347243, e-post christina.teirfolk@abo.fi

Se program i detalj:

http://bildningsforum.huset.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-1109.html

Möjligheter och metodik i vuxnas lärande - Human Dynamics

Torsdagen den 24.9 i Vasa

Kursledare: Siv Saarukka

Human Dynamics utbildningsprogram är baserat på kunskap om olikheter i människors sätt att fungera, kommunicera, samarbeta och lära. Vi diskuterar de grundläggande principerna samt olika personliga grundmönster. Strävan att ständigt förstå sig själv bättre kännetecknar den utvecklade personligheten. Självinsikt är en viktig grund både i det privata och professionella livet.

Anmälan senast 12.9 till Christina Teirfolk, tel 06-2347243, e-post christina.teirfolk@abo.fi

Musiklabbet på Medis i Mariehamn 25-27.9

Lars Sundblom presenterar dataprogrammen Sibelius och GarageBand och visar hur man med hjälp av datorerna kan utveckla sig som pedagog i musik. Till exempel hur man kan åskådliggöra musikteori, hur man kan låta eleverna vara kreativa och skapa sin egen musik, hur man kan sätta musik till ett bildspel eller en film. Utrymme ges för diskussion och utbyte av erfarenheter.

Kursfakta:

- Endast 12 kursplatser - i datasalen finns 12 datorer med keyboard.
- Mycket praktiska övningar – dvs eget arbete med programmen.
- Kursen startar efter att färjan från Åbo kommer till Mariehamn, dvs ca kl 15 och håller på till ca kl 18.
- Hela lördagen anslås för kursen (9-13, 13-17)
- På söndag kurs 9-13.
- Lunch på lördag till självkostnadspris ordnas på Medis.

Om resan:

- Res till Åland med färjan från Åbo tidigt på fredag morgon.
- Hemresa t.ex på söndagen 14.25, ankomst till Åbo 19.50
- Boka resa och övernattningspaket hos Vikinglinjen för bästa pris.

www.vikingline.ax Telefon: Resebutiken direkt +358 18 262 11

Kursarrangör: Medborgarinstitutet i Mariehamn i samarbete med FAMI.

Kursen är avgiftsfri, lunch och kaffe serveras till självkostnadspris.

Anmälningar och förfrågningar till siv.ekstrom@mariehamn.ax .

Inspirationsdagar vid Borgå mi för all personal inom fria bildningen:

GLÄDJE!

lö 12.9 kl. 12.30-15.30 Borgå medborgarinstitut, Skepparegatan 9

Inled läsåret med en inspirationsdag för all personal inom fria bildningen. Skådespelaren, regissören och föreläsaren **Maria Sid** talar om **Livsglädje** - en viktig ingrediens i vår verksamhet. Servering. **Anmälan senast 9.9**

Närmare information ger **Inge Ekholm**, inge.ekholm@borga.fi eller per tfn 5602659 må kl. 15.00-16.00.

Tidsanvändning

lö 21.11 kl. 10.00-15.00 Borgå medborgarinstitut, Skepparegatan 9

Innehåll:

- Vad är stress? Grad av stresspåverkan (GAS).
- Modellering och tyst kunskap.
- Få klarhet i dina egna styrkor.
- Lär dig använda dina styrkor.
- 12 omedvetna misstag angående tidsplanering.

Kom med på en föreläsning där du får lära dig att fokusera på att lägga din energi på det du kan förändra, istället för det du för närvarande inte kan göra något åt. **Anmälning senast 18.11**

Närmare information ger Inge Ekholm, inge.ekholm@borga.fi eller per tfn 5602659 må kl. 15.00-16.00.

Övriga fortbildning för den fria bildningen

Se lista på fortbildningar för den fria bildningens personal som är planerade för läsåret 2009-2010:

http://www.bildningsforum.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-1063.html

Publikationer och rapporter

Fria bildningen i nyheterna

Här samlas länkar till nyhetsinslag om den fria bildningen som finns publicerade på webben och sammanfattningar av sådant som skrivits i tidningar. Meddela gärna om ni själva fått syn på nyheter som kan sättas in i kommande nyhetsbrev.

Artiklarna finns på adressen:

http://www.bildningsforum.fi/valkommen_till_bildn/fria_bildningen_i_ny/

Bland nyheterna:

En språkdebatt blossade upp i Jakobstad då de asylsökande där endast erbjuds undervisning i finska detta trots att Jakobstads arbis skulle ha varit beredda att erbjuda kurser i svenska. (Läs även de många kommentarer som artikeln fick på YLE)

SSC ordnade uppskattad kurs i medveten närvaro med Carola Boethius

MI-lärare designade smycke för Nedervetil

Dyrare kurser vid Kaskö medborgarinstitut

Ingå MBI drar ner på verksamheten

Norden och Europa

Grundtvig workshoppar för vuxenstuderande

Nu finns en förteckning över de workshoppar för vuxenstuderande som har godkänts av de nationella kontoren.

Grundtvigworkshopparna är en ny form av mobilitet, i vilken vem som helst som fyllt 18 år kan delta. Workshopparna är intensivkurser, seminarier eller verkstäder, som kan anordnas i alla länder som är med i handlingsprogrammet för livslångt lärande.

De enskilda vuxna eller smågrupperna från olika länder sammankommer och utbyter kunskaper och åsikter med varandra. Antalet deltagare är 10-20, av vilka högst en tredjedel kommer från ett och samma land. På så sätt garanterar man, att det uppstår växelverkan mellan olika kulturer. I workshopparna kan även personer delta från det land, där workshoppen hålls, men de är inte berättigade till Grundtvigbidrag.

Den som är intresserad av en workshop sänder in sin ansökan direkt till anordnaren. CIMO deltar inte i urvalet. Ansökan kan även ske i smågrupp. Även om deltagarna inte behöver vara

studerande vid en vuxenläroanstalt, kan organisationerna som anordnar vuxenutbildning uppmantra sina studerande att söka till kurser och bistå dem under ansökningsprocessen.

Workshopanordnaren ersätter deltagarnas kostnader för resa och uppehälle. Sammanlagt finns över 150 workshoppar i förteckningen som man hittar på adressen <http://www.cimo.fi/grundtvig> > Vuxenstuderandenas mobilitet > Workshoppar

I Finland godkändes 5 workshoppar:

- Finnish Puzzles (Helsingin aikuisopisto)
- I love Finnish! (Inkerin kulttuuriseura ry)
- Female Participation in Decision-making (Korsholms vuxeninstitut)
- The Mutual Language of Textile Handicraft (Lempäälä-opisto)
- Digital Storytelling (Opeko)

Grundtvig kontaktseminarier

Kontaktseminarierna är avsedda för personer som arbetar inom vuxenutbildnings- branschen. På seminarierna kan man träffa kolleger från olika europeiska länder och deltagarna får chansen att hitta partners för framtida samarbete. Nu kan du söka till följande Grundtvig-kontaktseminarier:

- **"Creativity and Innovation in Social Inclusion"**
Litauen, Vilnius 30.9.-4.10.2009
Anmäl senast 31.7.2009
- **"Language Learning in Adult Education"**
Italien, Bardonecchia (Turin) 30.9.-4.10.2009
Anmäl senast 14.8.2009
- **"Poverty and Social Exclusion"**
Belgien, Alden Biesen 14.-18.10.2009
Anmäl senast 11.9.2009
- **"Community Building, Community Learning"**
Ungern, Budapest 3.-5.12.2009
Anmäl senast 25.9.2009

Ytterligare information och program finns på www.cimo.fi/grundtvig

Grundtvig fortbildningsstipendier

Nu kan man söka Grundtvig fortbildningsstipendier för fortbildningar som äger rum under tiden 1.1-30.4 2010. Du kan söka efter lämpliga fortbildningar i Comenius/Grundtvig databasen:

<http://ec.europa.eu/education/trainingdatabase/search.cfm>

Det finns också möjlighet att få understöd för andra kurser än de som finns i databasen. Kursen bör dock vara minst 5 arbetsdagar lång och ha deltagare från flera olika länder.

Understödet är avsett för personer som jobbar inom den formella, nonformella eller informella vuxenutbildningen. Arbetet kan vara på hel- eller deltid och även timplärare och frivilliga kan ansöka om stipendium. Både lärare, rektorer och kanslipersonal kan söka stipendierna.

Stipendiet täcker företrädesvis kostnaderna för resa, inkvartering och uppehälle, kursavgiften samt kostnaderna i anslutning till förberedelserna (försäkring och språkträning). Bidragets belopp är beroende av fortbildningens längd men kan gå på 1 500-2 000 €.

Exempel på Grundtvig kurser som finns i databasen under denna omgång:

FI-2009-066-003:

"TEACH - Teaching European Active Citizenship", Italien (arrangör: Västra Nylands folkhögskola)

FI-2010-072-001:

"Successful CLIL Practice", Estland (arr. Lapin kesäyliopisto)

UK-2008-682-019:

"Teacher Refresher Courses in England - Methodology and Language Skills", Storbritannien

DK-2009-030-002:

"Development of Participative Democracy and Active Citizenship", Spanien

MT-2010-419-003:

"Eco Innovation For An Enlarged EU", Malta

IT-2010-524-001:

"ACTIVE 2: Active Citizenship Training Initiative for Volunteers in Europe - Build Up and Manage Senior Volunteers Exchanges", Italien

GR-2009-075-002:

"Teacher become e-Tutor", Grekland

BE-2010-121-001:

"TACCLE: Creating your own e-learning content in school education and adult education", Italien

TR-2009-014-011:

"Education and implementation of sustainability in schools and NGOs", Turkiet

Active Citizenship in Europe

EAEA och folkbildningsförbundet ordnar ett seminarium om aktivt medborgarskap. Active Citizenship in Europe hålls **29-30 september i Göteborg**. Det blir dans för demokrati, ekologiskt centrum, mångreligiösa guidningar, simuleringsspel om Europas historia, förörternas riksdag, muslimska fredsagenter, erfarenhetsutbyten om lokal demokrati och workshops om klimat och hållbar utveckling. Från Samverkande bildningsorganisationerna kan man ansöka om **resebidrag till seminariet**. För mer information om de nordiska resestipendierna, besök

www.vsy.fi/index.php?k=10195n

Ytterligare information om seminariet och anmälan www.activeineurope.org

Aktuellt inom hållbar utveckling

EcoNow i Stockholm 20-22.8

I Stockholm ordnas en ekomässa EcoNow 20-22.8. Läs mer om mässan här:

<http://www.econow.se/>

Gisela Linde: Enkelt liv är rikt

Artikel i Hbl 22.7-09: http://www.fami.fi/valkommen_till_fami/aktuellt_hallbar_utveckling/

Till kännedom Ulricas schema fram till 31.8

19.8 Möte vid Svenska hörsel förbundet, FAMIs styrelsemöte vid Helsingfors arbis

20.8 Seminariet "På spaning efter realkompetens", Möte på Finlands folkhögskolförening Helsingfors

21.8 Möte vid Folkuniversitetet i Stockholm

27.8 Startseminarium för den fria bildningens utvecklingsprogram, Helsingfors

Bildningsforums styrelsemöte

29-30.8 Resursplats workshop, Göteborg